

Privilēgi dñi Innocēti pape. iiii. 314
Quōd nō
possum⁹ vocari p ordinarios/ vel alios
quosq̄ iudices ad synodos/ vel forēses
cōuentus seu placita aut capla/ vel forū pe-
nitētiāle/ etiā rōne delicti/ sed solū p fide.

Innocentius Ep̄s seru⁹ seruoꝝ dei.
Dilectis filijs abbati
cisterciē/eiusq̄ coabbatib⁹ & cōuentib⁹ vniuersis ci-
sterciē ordinis. Salutē & aplicā benedictionē. Cū
a nobis petiit qd iustū est/ & honestū/ tā vigor equi-
tatis/ q̄ ordo exigit rationis/ vt id p sollicitudinem
officij nostri ad debitū pducatur effectū. Ex parte siq̄
qd̄ vestra fuit ppositū coram nobis/ qd̄ licet ordini
vestro p p̄uilegia sedis aplice sit indultum/ vt nullus ep̄s seu
alia psona ad synodos vel forenses cōuentus/ nisi p fide vos
ire cōpellat/ aut in vos vel monasteria/ seu etiam psonas dicti
ordinis/ excōis/ suspēnsionis/ aut interdicti sentētiā p̄mulga-
re p̄sumat/ q̄ si p̄mulgate fuerint/ tāq̄ cōtra sedis aplice indul-
ta plate decernunt p eadē p̄uilegia irritē ac inanes. Nihilom-
in⁹ tñ pleriq̄ plati & iudices ordinarij/ & alij ecclesiarū recto-
res eadē p̄uilegia quib⁹ muniti estis euacuare sup̄sticiosas ad-
inuētionib⁹ moliētes/ asserunt vos p quis offensa ratione de-
licti existere fori sui/ sicq̄ vocantes vos ad placita capitula/ et
penitētiāle forum sicut alios clericos seculares/ vos super hoc
multiplici vexatione fatigant/ q̄q̄ excessus vestri tam p gene-
rale q̄ etiā quotidiana capitula que fiunt in singulis monaste-
rijs vestri ordinis/ p̄grua penitētiā puniant. Quare nobis hu-
militer supplicastis/ vt p̄sumptionē taliū cohibere paterna sol-
licitudine curarem⁹. Nos igiŕ attendē q̄ & si ex suscepti cu-
ra regiminis de vniuersis sancte matris ecclie filijs/ curā & solli-
citudinē gerere teneamur/ de illis tñ sp̄ali⁹ cogitare nos cōue-
nit q̄ p̄positis vanitatib⁹ sc̄i iugem ip̄edūt dño famularū/

ac volentes quieti vestre sup̄ p̄missis paterna imposteriū sollicitudine p̄uidere/ vt nullus vos/ seu monasteriorū vestrorum p̄sonas/ ad synodos vel forenses cōuentus/ nisi p̄ fide dūtaxat/ vel huiusmodi placita/ seu capitula/ vel forū penitentiale/ absq̄ mandato sedis ap̄lice speciali/ euocare/ etiā delicti ratione p̄sumat/ maxime cū vos filij abbates punire excessus quoslibet fm̄ statuta vestri ordinis parati sitis/ auctoritate p̄sentium districtius inhibem⁹/ Decernētes eadē auctoritate/ sentētias si quas hac occasione p̄ p̄sumptionē cuiuspiā p̄mulgari contigerit irritas et inanes. Saluo in omnib⁹ ap̄lice sedis mādato. Nulli ergo oīno hoīm liceat hanc paginā nostre inhibitōis infringere/ vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis aut̄ hoc attēptare p̄sumpserit/ indignationē omnipotētis dei et beatorū Petri et Pauli ap̄torū eius se nouerit incursum. Datū Lugduñ. iij/ kl. Añ. Pontificatus nostri anno. ij.

Ad idem in forma Alexander papa quartus.

Eiusdē. Ne quis in familiares/ seruiētes/ ac bñfactores nostros/ seu i eos qui morantur in molēdinis nostris/ vel coquunt in furnis nostris/ seu als nobis cōicant excoīcationis sentētias p̄mulget.

Innocentius Ep̄s seru⁹ seruorū dei. Dilectis filiis abbati cistercij eiusq̄ coabbatib⁹ et cōuentibus vniuersis cisterciēni ordinis. Salutem et ap̄licā benedictionē. Cū a nobis petitur quod iustū est et honestū/ tā vigor equitatis q̄ ordo exigit rationis/ vt id p̄ sollicitudinē officij nostri ad debitū p̄ducat effectū. Ex parte siquidē vestra fuit p̄positū corā nobis/ q̄ nonnulli ecclesiarū plati ve-

stris libertatib⁹ inuidētes/cū eis nō liceat ex aplice sedis idul-
 to in vos excōis vel interdicti snias pmulgare/in familiares/
 fuiētes/z bñfactores/ac illos q̄ molūt in molēdinis/vl coquūt
 in furnis vris/q̄q̄ vendēdo seu emēdo/vel alias vobis cōicāt
 snias pferūt memoratas/sicq̄ nō vim z ptatē puilegiozū ve-
 stroz sed sola verba seruātes/vos quodāmō excōicant/dū vo-
 bis alios cōicare nō sinunt/z ex hoc iudicari videmini iudicio
 iudeoz/z qui vobis cōicant in p̄dictis/illud euenit incōueni-
 ens qđ maiorē excōicationē incurrāt/q̄ excōicatis cōicādo fu-
 erāt incurfuri. Quare nobis huiliē supplicastis vt puidere q̄eti
 vestre sup hoc paterna sollicitudine curarem⁹. Nos igit̄ vestri
 supplicatiōib⁹ inclinati/ne q̄s p̄dictoz hmōi snias in fraudē p̄-
 uilegioz aplice sedis de cetero pmulgare p̄sumat/ auctoritate
 p̄ntiū inhibem⁹. Decernētes eas si p̄ p̄sūptionē cuiuspiā talis
 pmulgari cōtigerit irritas z inanes. Nulli ḡ oīno hoīm liceat
 hāc paginā nre inhibitōis infringere/vel ei ausu temerario p̄-
 ire. Si q̄s aut̄ hoc attēptare p̄sūperit/indignationē oipotētis
 dei/z btōz Petri z Pauli aploz ei⁹ se nouerit incurfuri. Da-
 tum Lugduñ. iij. kl. Adu. Pōtificat⁹ nri Anno. ij.
 Similem in eadē forma concedit Urbanus papa iij.

Eiusdē. Clara ordis cōmēdatio/z ob hoc
 decernit. Q̄ visitatōes ordis p̄ solos ab-
 bates vel monachos ordis nri z nō p̄ ali-
 quos alios fieri debēt/cū nōnlli alij ordies
 iā p̄ p̄sonas isti⁹ ordis fuerit refozmati.

Innocentius Ep̄s seru⁹ seruo-
 rū dei. Dilectis fi-
 lijs abbati cistercij/eiusq̄ coabbatib⁹ z cōuen-
 tib⁹ vniuersis cistercieñ ordinis. Salutē z apli-
 cā bñdictionē. Thesauro virtutū/sic p̄clara ve-
 stra religio suū sp̄ astrinxit affectū/qđ habetur

et in conspectu regis eterni placita / et in oculis hominum gratiosa.
 Ipsa quidam ut colubam mitis et humilis / et electa domini specialis /
 pulchra per totum aspiciat / omnem a se rugam enormitatis abiciens /
 et maculam deformitatis excludens / vigilatibus illis qui pater-
 ne sollicitudinis in ea gerunt officium / quod ibidem nulle possint viti-
 orum spine succrescere / sed ipsa florum honoris et fructuum honesta-
 tis imarcessibili polleat ubertate / propter hunc etiam sancte ope-
 rationis effectum / nunquam ordo vester officio aliene visitationis vel
 correctionis indiguit / sed de ipso aliquibus alijs reformationis
 beneficium ex prudentia sedis apostolice iam puenit. Cum itaque nos
 qui ex hominum virtuosissimis actibus spiritu in domino exultamus / claris
 agnoscamus indicijs / dictum ordinem esse alijs recte vite speculum / et
 salutifere conversationis exemplum / quod ipse sicut olim sic et impo-
 sterum ab eiusdem dumtaxat abbatibus ac monachis idoneis /
 quos vos filij abbates / ad hoc prouideritis deputandos / et a nul-
 lo alio visitari possit / aut corrigi auctoritate presentium duximus
 statuendum. Eadem auctoritate nihilominus decernentes / ut si
 aliquid contra statutum huiusmodi a quoquam propria extiterit te-
 meritate presumptum / sit irritum et inane. Et si forte aliquae senten-
 tie in vos occasione huiusmodi plate fuerint / nullum robur ob-
 tineant firmitatis. Mandato sedis apostolice semper saluo. Nulli
 ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre constitutionis
 infringere / vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc at-
 temptare presumpserit / indignationem omnipotentis dei / ac bea-
 torum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Da-
 tum Lugduni. vij. Non. Maij. Pontificatus nostri Anno. ij.

Similem bullam et in eadem forma concessit Urbanus papa. iij.

Eiusdem. Quod in parrochijs in quibus ve-
 teres decime nobis sunt concessae pro portione
 qua veteres nos contingunt / etiam decimas
 de noualibus percipere valeamus.

Innocentius Ep̄s seru⁹ seruoꝝ dei.
 Dilectis filijs abbati
 cistercij/eiusq; coabbatib⁹ ⁊ cōuentib⁹ vniuersis ci
 stercei ordinis. Salutē ⁊ aplicā benedictionē. In
 stis petentiū desiderijs dignū est nos facillē p̄bere
 cōsensum/ ⁊ vota que a rōnis tramite nō discordāt/
 effectu p̄sequēte cōplere. Expropter dilecti in dño
 filij/ vestris iustis p̄cibus inclinati auctoritate vo
 bis p̄sentiū indulgem⁹/ vt in parrochijs illis i quib⁹ vobis ve
 teres decime sunt p̄cesse/noualiū quoq; de qb⁹s aliq; hacte
 nus nō p̄cepit p̄ portioē q̄ veteres vos p̄tingūt p̄cipere valea
 tis. Nulli ḡ oīno hoīm liceat hanc paginā nre p̄cessiōis infrin
 gere/ vel ei ausu temerario p̄traire. Si quis aut̄ hoc attēptare
 p̄sumpserit/ indignationē oīpotētis dei/ ⁊ btōꝝ Petri ⁊ Pau
 li ap̄olorum eius se nouerit incurfurū. Datū Lugdun. iij. Non
 Maij. Pōtificat⁹ nostri Anno. vi.

Ad idem in forma Alexander quartus.

Ad idem in forma Urbanus quartus.

Ad idem in forma Bonifatius octauus.

Eiusdē. Quā moniales ordinis nr̄i nulli cō
 fiteri possunt/ nisi suo patri abbati vel ei⁹
 commissio.

Innocentius Ep̄s seru⁹ seruo
 rū dei. Dilectis fi
 lijs abbati cistercij/ ⁊ coabbatib⁹ ei⁹ cistercei
 ordinis. Salutē ⁊ aplicā benedictionē. Peti
 tio vestra nobis exhibita cōtinebat/ q̄ cū cor
 rectio excessuū/ tā monachoz q̄ monialiū ve
 stri ordinis ad patresabbates fm̄ statuta dicti
 ordinis/ cōfirmata p̄ sedē aplicam p̄tinere no
 scat/ ⁊ in gnāli caplo cistercei deliberatione p̄uida sit statutū.

vt moniales incorpare ipsi ordini/ nulli alij p̄stent/ nisi p̄si ab
 bati solūmō/ vel cui dicit̄ abbas i hoc cōmiserit vices suas/ nō
 nulli religiosi z etiā seculares/ nō absq̄ p̄sūptōe dānabili falcē
 in alienā messem mitteñ/ p̄dictarū monialiū p̄fessiones audire
 ac ip̄as de facto absoluerē non verent/ p̄pter qđ correctio v̄sa
 p̄tēnit/ ip̄eq̄ moniales regularē effugiūt disciplinā/ in salutis
 aiarū suay dispēdiū/ z p̄fati ordinis iniuriā z p̄tēptū. Qua-
 re fuit ex pte v̄sa nobis hūilit̄ supplicatū/ vt sup hoc p̄gruū ad-
 hibere remediū dignaremur. Nos igiŕ statuta v̄si ordinis cu-
 pieñ illibata seruari/ z aiaz p̄fectui p̄uidere/ ne id d̄ cetero fiat
 absq̄ sp̄ali mādato p̄dicte sedis faciēte plenā d̄ statut̄ p̄firma-
 tiōe ac inhibitiōe h̄mōi mētionē/ auctoritate p̄ntiū districtius
 inhibemus. Nulli ḡ oino hoīm liceat hanc paginā n̄re inhibi-
 tionis infringere/ vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē
 hoc attēptare p̄sūperit/ indignationē oipotētis dei/ z beatorū
 Petri z Pauli ap̄loz ei⁹ se nouerit incurfurū. Datū Lugdun̄
 v. kl. Maij. Pontificat⁹ nostri Anno. vi.

Idē. Declarat sūmus pōtifer decretalē p̄
 eū cōtra exēptos cōfectā/ qua statuit vt ex-
 empti q̄taciūq̄ gaudeant libertate nihilo-
 min⁹ rōne delicti seu p̄tract⁹/ aut rei de q̄
 p̄tra ip̄os agiŕ possint corā ordinarijs cō-
 ueniri/ nullū ordinis libertatib⁹ z imuni-
 tatibus p̄iudiciū affert.

Innocentius Ep̄s seruus seruoꝝ
 dei. Dilecti filijs ab-
 bati cistercij/ eiusq̄ coabbatib⁹ z p̄uentib⁹ vni-
 uersis cisterciēñ ordinis. Salutē z ap̄licam be-
 nedictionē. Cū nup duxerim⁹ statuendū/ vt ex-
 empti q̄taciūq̄ gaudeāt libertate. Nihilomi-

374

nus tñ ratione delicti/seu cōtractus/aut rei de qua contra ip-
sos agi rite possint corā locoꝝ ordinarijs pueniri/et illi quo ad
hec suā in ipos iurisdictionē/put ius exigit exercere/vos dubi-
tantes ne p cōstitutionē hmōi libertatib⁹ et imunitatib⁹ vobis
et ordini vestro p priuilegia et indulgētias ab aplica sede pces-
sis/ptudicari valeat/nobis hūiliter supplicastis/vt puidere su-
per hoc idēnitati vestre paterna sollicitudine curarem⁹. Quia
vero eiusdē ordinis sacra religio sic vos apud nos dignos fa-
uore cōstituit/vt nobis votiuū existat/vos ab oibus p que vo-
bis possent puenire dispēdia/imunes libenti aīo pseruare/au-
ctōitate vobis p̄sentiuū indulgem⁹/vt occasione cōstitutionis
hmōi nullū eisdē libertatib⁹ ac imunitatib⁹ imposterū ptudici-
um generef. Nulli ḡ oīno hoīm liceat hanc paginā nostre con-
cessionis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si q̄s aut
hoc attemptare p̄sumpserit/indignationē omnipotētis dei/et
beatoꝝ Petri et Pauli aploꝝ eius se nouerit incurfurū. Datū
Lugdunū. iij. Non̄ Abaij. Pontificat⁹ nostri Anno. viij.

Eiusdē. Quod liceat abbatibus moniales re-
belles ac supbas si tales fuerint i ordine
discidere ab ordinis vnitare/priuilegijs et
indulgētis ordinis ppetuo carituras.

Innocentius Ep̄s seru⁹ seruoꝝ dei.
Dilectis filijs abbati
cisterciū/eiusq̄ coabbatib⁹ vniuersis cisterciē ordi-
nis. Salutē et aplicā bñdictionē. Sic ordinis vestri
fraglātia nos delectat/vt libenter illa vobis et libe-
raliter cōcedam⁹/que fruct⁹ dulcedinis et flores sua-
uitatis vobis pferant et odoris. Cū igit sicut nobis
exponere curauistis nōnulle vestri ordinis monia-
les/ad supbiā et rebellionē affirmato calcaneo/suadēte pditio-
nis a ctore/obediētie ruptis habenis/p campū discurrāt lasci-

nie ac pprie volūtatis reiecta modestia monachali in suarum
 dispendium animarū / et infamiā et scandalū ordinis memora-
 ti. Nos volentes morbo huiusmodi cōgrui remedij medicami-
 ne subueniri / p̄sentij vobis auctoritate cōcedimus / vt liceat
 vobis moniales huiusmodi si quas tales de cetero in corpore
 vestri ordinis cōtigerit reperiri / rescindere a vestri ordinis vni-
 tate / ne mēbra forsan inficiāt saniora / priuilegioz et indulgen-
 tiarū p̄dicto ordini cōcessarū cōmodis p̄petuo carituras. Nulli
 ergo oino hoīm liceat hanc paginā nostre cōcessionis infrin-
 gere / vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attēpta-
 re p̄sumpserit indignationē oipotētis dei / et beatorū Petri et
 Pauli ap̄loz eius se nouerit incurfurū. Datū Mediolanē.
 Idus Augusti. Pontificat⁹ nostri Anno .ix.

Eiusdē. Quod monachi nostri ad ordines p̄-
 mouendi nō tenent ad examen per ep̄os /
 vel eozū officarios / nisi in eis esset noto-
 rium crimē / vel enorme corporis vitiū.

Innocentius Ep̄s seruus seruoꝝ
 dei. Dilecti filijs ab-
 bati cistercij / eiusq; coabbatib⁹ et conuentibus
 vniuersis cisterciē ordinis. Salutē et aplicam
 benedictionē. Adhēritis vestre religionis indu-
 cimur / vt fauoris benigni gratia vos iugiter
 p̄sequamur / sed in his p̄cipue que noscunt ad
 cultum diuini nois p̄tinere. Cum itaq; sicut le-
 cta corā nobis vniuersitatis v̄re petitio p̄tinebat / monachi or-
 dinis v̄ri ab institutōe ipsi⁹ soliti sint a p̄latis eccl̄iaz sine aliq̄
 examinationē ad ordines p̄moueri / nos deuotiōis v̄re p̄cibus
 inclinati / vt hoc ip̄m circa monachos eiusdē ord̄is / eis dūtax-
 at exceptis / in quib⁹ fuerit notoriū crimē / vel enorme corporis
 vitiū / a p̄latis eiusdē p̄petuis tēporibus obseruetur / auctorita-
 te p̄sentium duximus statuendū. Nulli ergo oino hoīm liceat

394

banc paginā nostre cōstitutiōis infringere/vel ei ausu temera-
rio cōtraire. Si q̄s autē hoc attēptare p̄sūperit/indignationē
oipotētis dei/et btōꝝ Petri et Pauli ap̄loꝝ eius se nouerit in-
cursurū. Datum Lugdunū. xv. kl. Septembris. Pontificatus
nostri Anno quarto.

Priuilegi dñi Alexāndri pape quarti. Quod
abbates possunt p̄cedere contra capella-
nos conuersos monialium p̄fessos/si ad
seculum vel ad alios ordines transierint
velut contra alios apostatas.

Alexander Ep̄us seruus seruorum
dei. Dilectis filijs abba-
ti cisterciū/ eius q̄ coabbatibus cisterciēni ordi-
nis vniuersis. Salutē et aplicam b̄ndictionē.
Ex p̄te v̄ra nobis extitit intimatū q̄ nonnulli ca-
pellani et p̄uersi monialiū ordinis v̄ri p̄ p̄f-
sionē in ordine ip̄o factā retro respiciētēs/inter-
dū ad seculū et alias ad alios ordines se trāster-
re p̄pria temeritate p̄sumūt/in aīaꝝ suarū periculū et scandā-
lū aliorū/volentes iḡit et honori eiusdē ordinis et ip̄soꝝ saluti
paterna diligētia p̄uidere/vt cōtra tales velut p̄tra alios apo-
statas dicti ordinis fm̄ statuta vestra et indulgētias vobis ab
ap̄lica sede p̄cessas/possitis p̄cedere auctoritate vobis p̄senti-
um indulgētiā. Nulli q̄ oīno hoīm liceat hanc paginā n̄re con-
cessionis infringere/vel ei ausu temerario p̄traire. Si q̄s autē
hoc attēptare p̄sumperit/indignationē oipotētis dei/et be-
atorū Petri et Pauli ap̄loꝝ eius se nouerit incursturū. Datum
Neapoli. ij. Non. Martij. Pontificatus n̄ri Anno primo.

Eiusdē. Quod abbates possunt cōmittere vi-
ces suas discretis et litteratis p̄sonis or-